

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-579

21.8.2020

Eika Forsikring AS

Lystbåt/fiskebåt

Motorhavari – plutselig ytre årsak? – ikke opplyst om tilleggsdekning? – fal. § 2-1.

Sikredes båt fikk påvist skade etter kjøring i røff sjø. Verkstedet sikrede satte båten inn på, fant ikke noe konkret årsak til motorhavariet. Takstmann konkluderte med at dette var en maskinskade. Selskapet avslo kravet fordi skaden ikke skyldtes ytre forhold. Videre hadde ikke sikrede tegnet maskinskadedekning, og det var dermed ikke dekning for denne type skade. Sikrede mente skaden skyldtes en plutselig ytre påvirkning i form av sjøvann etter kjøring i røff sjø. De var videre ikke blitt informert om muligheten for å tegne en maskinskadedekning, til tross for flere gjennomganger med en rådgiver. Nemnda kom til at det ikke var oppstått en dekningsmessig skade. Nemnda fant det videre ikke sannsynliggjort at selskapet var ansvarlig for brudd på informasjonsplikten om tilleggsdekninger, jf. fal. § 2-1.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: reparasjonskostnader kr 222 183,75

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båt, herunder om selskapet har brutt informasjonsplikten i forbindelse med tegning og fornyelse av forsikringsavtalen.

Sikredes forsikring omfatter:

4.4 Hvilke skader

Skader som følge av at båten har vært utsatt for sammenstøt, kantring, synking, brudd på mast eller bom og dessuten andre skader som har en tilfeldig, plutselig og uforutsett ytre årsak.

Sikrede tegnet Kasko- og Båt Plussforsikring for sin fritidsbåt i 2010. Båten var ny samme år.

Forsikringen ble fornyet flere ganger, og sikrede fikk tilsendt forsikringspapirer. Sikrede hadde også jevnlig gjennomganger med en forsikringsrådgiver i selskapet. Det er ikke fremlagt dokumentasjon på at han ble tilbudt å tegne maskinskadedekning.

Sikrede meldte 29.5.19 fra til selskapet om skade på motoren i forbindelse med kjøring i overraskende og røff sjø. Sikrede opplyste at båten oppførte seg rart etter dette. Det kom blant annet mye røyk ut av eksosen, og båten gikk bare på tomgang. Ved undersøkelser av motorrommet fant sikrede at det var kommet olje i luftfilteret.

Skaden ble vurdert av sikredes faste verksted, som har gitt følgende uttalelse:

VI ble kontaktet av (sikrede) etter at han hadde fått en ulyd i motoren.

En av våre mekanikere feilsøkte og fant olje i luftfilteret pga. gjennomslag i motoren. Dvs. at kompresjonstrykk går forbi stemplene, og skader overtrykk i bunnpannen. Båten ble derfor tauet til vårt verksted.

Den ble løftet på land, drevet demontert og motoren tatt ut.

Motoren ble tømt for olje og kjølevæske, og topplokket demontert.

Det viste seg å være brent hull i et stempel, og den var skåret på en sylinder.
Se vedlagte bilder.

Injektorene ble sendt til (firma) for kontroll.
De ble testet og kjørt i benk, og viste seg å være i orden.
Tidligere erfaringer med motorhavari har ofte vist seg å være fil å injektorer, derfor ble de sjekket.

Det vil ikke lønne seg å overhale motoren, og det ble derfor bestilt en longblokk, dvs. motorblokk komplett med stempler, toppblokk, bunntrø og svinghjul.

Alt av mariniseringsutstyr og elektrisk ble flyttet over, og motoren ble montert og prøvekjørt.

Vi har ikke funnet noe direkte årsak til motorhavariet, den har tidligere hatt service hos oss, og ser ut til å være godt ivaretatt etter det.

Det ble også sendt ut en takstmann fra selskapets side. Han skrev følgende om skaden:

Ved oppstart av motor viser det seg at det er "gjennomslag" i en eller flere cylindere.

Et gjennomslag på en motor oppstår ikke som en følge av en utenpåliggende påvirkning. Dette er å betegne som et rent motorhavari.

Selskapet avslo kravet ved brev av 13.6.19. Det ble vist til at takstmannens konklusjon om at det var gjennomslag i én eller flere cylindere i motoren, og at dette ikke kunne skyldes ytre forhold. Sikrede hadde ikke maskinskadedekning, og skaden var derfor ikke omfattet av forsikringen.

Sikrede krever dekning for skaden med et beløp på kr 222 183,75 og anfører at den skyldes en plutselig ytre påvirkning som er omfattet av vilkårene. Sikrede viser til at det ifølge takstrapportene ikke ble funnet feil ved injektoren, mariniseringsutstyret eller det elektriske anlegget. Skaden må da mest sannsynlig skyldes sjøvann som er kommet inn i drivstoffanlegget eller gjennom luftfilteret, for sjøen sto mer eller mindre konstant over dollbord der tankåpningen til drivstoffet er. Subsidiært anføres at selskapet har brutt sine egne retningslinjer om at kundene må signere på at de ikke ønsker maskinskadedekning på båten sin. De fikk aldri noe slik informasjon og stolte på at de var trygt dekket etter gjennomgang med rådgiver hos selskapet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden på båten ikke skyldes en tilfeldig plutselig og ytre hendelse som er dekket av forsikringen. Sikrede har ikke tegnet en maskinskadedekning og har derfor ikke dekning for motorhavari. Sikrede har fått tilsendt forsikringsbevis i flere omganger uten å ha reagert på dette. Selskapet er da ikke ansvarlig for brudd på informasjonsplikten, jf. blant annet FinKN-2020-31 og FinKN-2019-479. Rådgiveren som sikrede har hatt gjennomgang med er sluttet, og det er derfor ikke mulig å få noen uttalelse knyttet til hva som er uttalt og avtalt mellom dem. På tegningstidspunktet var det dessuten ikke slike retningslinjer som sikrede viser til. Disse er kommet til senere.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om skaden er omfattet av forsikringen, subsidiært om selskapet har brutt informasjonsplikten i forbindelse med tegning og fornyelse av forsikringsavtalen.

Sikredes forsikring omfatter "andre skader som har en tilfeldig, plutselig og uforutsett ytre årsak".

Sikredes verksted har bl.a. følgende omtale av den aktuelle skaden:

Vi har ikke funnet noe direkte årsak til motorhavariet, den har tidligere hatt service hos oss, og ser ut til å være godt ivaretatt etter det.

Selskapets takst sier følgende:

Ved oppstart av motor viser det seg at det er "gjennomslag" i en eller flere cylindere.

Et gjennomslag på en motor oppstår ikke som en følge av en utenpåliggende påvirkning. Dette er å betegne som et rent motorhavari.

Nemnda forstår dette slik at det ikke er dokumentert at skaden skyldes en plutselig ytre påvirkning.

Spørsmålet er så om selskapet har brutt sin informasjonsplikt. Det følger av fal. § 2-1 at selskapet har plikt til å informere om tilleggsdekning som det markedsfører. Sikrede anfører at de aldri ble informert om muligheten til å tegne maskinskadedekning. Den aktuelle rådgiveren har sluttet, og det er ikke mulig å få noen uttalelse om hva som ble sagt under tegning. Forsikringsavtalen ble inngått for ti år siden, og nemnda har ikke grunnlag for å si om informasjon ble gitt eller ikke. På generell basis må det imidlertid kunne legges til grunn at selskapet er interessert i å selge mest mulig, og dette tilsier at informasjon om tilleggsdekning ble gitt.

Selskapet viser til at sikrede har fått tilsendt forsikringsbevis som angir hva som er dekket, og at det derfor ikke gjelder noen informasjonsplikt om andre dekninger. Denne anførselen kan ikke føre frem. Ordlyden i § 2-1 er at selskapet har plikt "til å informere om tilleggsdekninger som det markedsfører", og det fremgår ikke av beviset at maskinskadedekning kan tegnes. Nemnda er ikke enig i at informasjon i forsikringsbeviset om at forsikringen gjelder kaskoforsikring gir forsikringstaker grunnlag for å forstå at selskapet også tilbyr en maskinskadedekning. Informasjonen i forsikringsbeviset er derfor i dette tilfellet ikke tilstrekkelig til å oppfylle informasjonsplikten om tilleggsdekninger i § 2-1.

Det er imidlertid uklart hva som ble sagt ved tegning, og nemnda legger til grunn at sikrede her har bevisbyrden for at informasjon ikke ble gitt. Sanksjonen på brudd på informasjonsplikten er erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsrettslige regler, og i tråd med alminnelige erstatningsrettslige regler er utgangspunktet at sikrede har bevisbyrden for at det foreligger et ansvarsgrunnlag, jf. Brynildsen, Lid, Nygård, Forsikringsavtaleloven med kommentarer, 3. utgave, 1. opplag 2014, s. 50. Brudd på informasjonsplikten er en del av ansvarsgrunnlaget, og nemnda har slik saken er opplyst ikke grunnlag for å si at det er sannsynlig at selskapet brøt informasjonsplikten.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig for maskinskaden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).